

БРАНКО СТЕВАНОВИЋ

Авантуре
КРАЉЕВИЋА
МАРКА

илустровао Коста Миловановић

Copyright © 2016 Бранко Стевановић
Copyright © 2016 Коста Миловановић
Copyright © 2016 овог издања ЛАГУНА

САДРЖАЈ

Занимање Марка Краљевића	8	Шестопер	39
Војвода Момчило	10	Јади слуге Голубана	40
Марково прво јунаштво	13	Женидба Краљевића Марка	42
Мрња и Грубана	15	Такмичење	45
Марко пије кроз сламчицу млеко	16	Марица	46
Марко и брат му Андрија	18	Јефимија	49
Марко Краљевић и врабац жутокљунац	20	Како Марко ослобађа робље	51
Маркови конаци	22	Марко и цар	52
Краљевић Марко и ала радознала	24	Марко цеди суву дреновину	54
Шарац	27	Стрела татаренка	57
Разлике	29	Рало и волови	58
Гуслари	30	Марков мач	60
Марков соко	32	Марко и Муса	62
Гојковица	35	Бој на Ровинама	64
Маркова забава	36	Где је Марко	67
		<i>О писцу</i>	70
		<i>О илустратору</i>	71

ЗАНИМАЊЕ МАРКА КРАЉЕВИЋА

Кад је рођен Краљевићу Марко,
сигурно је било лето жарко.
Ако ништа – бар због риме згодне:
рађао се *летњи дан до подне!*

Чекао је дуго, из прикрајка,
да га роди Јевросима мајка.*
Да му оцу, краљу Вукашину,**
риђе веђе од радости сину!

Вековима Марко посла има
у јуначким јаким стиховима.
Заштитник је и судија свима,
ни по бабу, ни по стричевима.

Чуда ствара:
с вилом разговара,
слабе брани,
сиромашне храни,
битке бије,
много вина пије,
кори цара,
силнике шамара...

Некад, море,
и друмове оре!

Да победи,
дреновину цеди,

коња Шара
крај пута одмара,
преговара,
тамнице отвара.

Марко ведри, Марко и облачи,
без престанка гуслају певачи.
Свака песма о њему открије
шта је било – и кад било није.

Бруји, струји лековита варка:
то је нама остало од Марка.
По три копља прескачу стихови,
пламте снови, кроз њих Марко плови.

* Према записима из давних времена,
Маркова мајка се звала Јелена или Аљена.
А кад се у манастир повукла из света,
монашко јој име би – Јелисавета.

** Пссст, тише читај, да не чује Марко:
отац му је био владар а кржљавко,
за разлику од сина јунака
који беше налик на ујака.

ВОЈВОДА МОМЧИЛО

У давна времена, тешка и крвава,
било је подоста знаменитих глава.

Читав низ јунака слава овенчава,
а не служи слава никога бадава!

Једну од тих глава, племенитог рода,
носио је часно Момчило војвода.

Мушки стас, упорност и мишица јака –
слика су Момчила, Марковог ујака.

Према таквој слици војводе Момчила
прилика се Марка у песми срочила.*

* Потражих по књигама и ево шта је искочило:
стварно је постојао овакав војвода Момчило!
(Пошто Марко на њега снагом и стасом личи,
Момчило му је ујак у песми и у причи.)

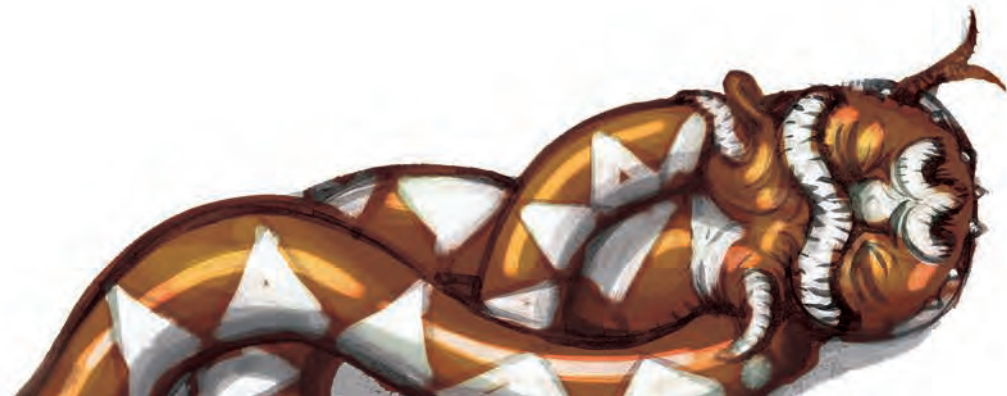
МАРКОВО ПРВО ЈУНАШТВО

Не беше Марко проходао,
није још ни прозборио,
а већ се јунаштву одао:
с бауцима се борио.

(Од тога доба бауци
измичу збиљи и науци.)

Баучићима бауци
шапатам препричавају
зашто их спопадну јауци
кад год крену да спавају.

(Марко их у сну плашио,
осмехом их испрашио!)

МРЊА И ГРУБАНА

Марков деда звао се Мрња или Мрњава.
Сазнања о њему су оскудна и крњава.

А Маркова баба, деди верна љуба,^{*}
звала се Грубана или краће Груба.^{**}

Грубана беше нежна, а Мрња личност јака.
Зар могу друкчији бити Маркови деда и бака?

Ово се пише само (песма се прави важна):
љубав им беше попут унука Марка снажна!

^{*} Љуба, с придевом верна:
одана венчана жена.

^{**} Најбоље је да ово остане међу нама:
име јој помињу само у неким легендама.